

Notatnik

Świeradowski

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

NR 5 (306) MAJ 2024 ISSN 1732-9612

BURMISTRZ MIASTA ŚWIERADÓW-ZDRÓJ EDYTA WILCZACKA
WRAZ Z OSP ŚWIERADÓW-ZDRÓJ ZAPRASZAJĄ NA

STRAŻACKI Dzień Dziecka

01.06.2024
12:00-16:00
**STADION MIEJSKI
ŚWIERADÓW-ZDRÓJ**

W PROGRAMIE:

- wręczenie odznaczeń dla Strażaków - Ochotników OSP Świeradów-Zdrój
- pokaz musztry i sprawności MDP

DLA MAŁYCH I DUŻYCH:

- grochówka strażacka
- grill z kiełbaskami i ziemniaczkami
- słodki stół
- aerobik taneczny z Baśką WIO

DLA NAJMŁODSZYCH:

- malowanie twarzy i tatuaże
- warkoczyki
- dmuchaniec
- gry i zabawy sportowe

Zapraszamy wszystkie dzieci!

Świeradów-Zdrój, 22 kwietnia 2024r.

Ekologia to konieczność!
List otwarty do Mieszkańców Świeradowa Zdroju

Szanowni Mieszkańcy!

Od wielu lat Szkoła Podstawowa nr 1 uczestniczy w obchodach Dnia Ziemi. Wielokrotnie włączaliśmy się – nauczyciele i uczniowie – w akcję sprzątnięcia miasta. W tym roku z rosnącym niepokojem obserwowaliśmy, że ilość plastikowych i aluminiowych odpadów wzrasta. W związku z powyższym chcielibyśmy zwrócić Państwa uwagę na kwestie związane z ochroną środowiska.

Ziemia poradzi sobie bez nas, ale my bez Ziemi – NIE! Dlatego apelujemy, abyście segregowali śmieci. Czy wiecie, że jedna torba reklamowa rozkłada się 500 lat? W mieście mamy pojemniki na śmieci. Dlaczego więc widzimy plastikowe butelki, puszki aluminiowe w parku na trawniku? Podczas zajęć projektowych znajdowaliśmy śmieci wielkogabarytowe porzucone w przypadkowych miejscach (np. krzesło w krzakach). Takie rzeczy powinniśmy oddawać do PSZOK a. Zepsute AGD – suszarkę do włosów, mikser czy robot najpierw powinniśmy spróbować naprawić lub oddać do PSZOK a.

Świadomi tego, że wody rzek są domem dla żywych organizmów, które mogą się znaleźć w łańcuchu pokarmowym, nalegamy, abyśmy nie wyrzucali śmieci do rzek i strumyków. Pragniemy też zwrócić uwagę na konieczność oszczędzania wody. Zakręcajmy ją, gdy myjemy zęby. Zakręcajmy ją, gdy bierzemy prysznic. Budujmy odstojniki na wodę, stawiamy beczki na deszczówkę do podlewania ogródków.

Stanowczo sprzeciwiamy się też paleniu śmieci. Apelujemy: nie ogrzewajcie Waszych domów, pałac odpadów. Wymieńcie piec. Nie trujcie swoich dzieci i wnuków toksycznymi wylęgami. Uzdrawiamy jak uzdrowsko. Nie trujmy! W XXI w. powinniśmy wszyscy przyjąć odpowiedzialność za nasze miasto. Przyjąć odpowiedzialność za naszą przyszłość. Pragniemy zwrócić uwagę na niepokojące nas zjawisko marnowania żywności. Tym, czego nie mamy rady zjeść, możemy podzielić się z drugim człowiekiem. Korzystajmy ze społecznej lodówki umiejscowionej przy sklepie Biedronka.

Apelujemy do Was o używanie materiałowych toreb na zakupy. Kupujcie tyle, ile dacie radę zużyć. Wykorzystajcie ponownie, to co już macie w domu: słolki, opakowania, torby papierowe na prezenty. Nie wyrzucajcie: niepotrzebne rzeczy oddajcie innym, zepsute reperujcie. Segregujcie i przetwarzajcie: robcie poduszki ze starych swetrów, meble ogrodowe z palet.

Ekologia to konieczność! Wierzymy, że razem uda nam się wpłynąć na obniżenie ilości odpadów w naszym miasteczku. Jesteśmy przekonani, że warto podjąć wysiłek na rzecz środowiska na co dzień, nie tylko od święta. Ekologia to konieczność! Mam nadzieję, że wychodząc na spacer będziemy mogli cieszyć się świeżym powietrzem i pięknymi widokami. Dlatego zwracamy się do Państwa z apelem: uczynmy co w naszej mocy, aby nasze uzdrowsko było miejscem czystym i niezagrażającym środowisku.

Z wyrazami szacunku
Kl.7a i 7b Szkoły Podstawowej nr 1
w Świeradowie-Zdroju

DZIEŃ ZIEMI

22 KWIEŚNIA 2024

W numerze:

MAJ PATRIOTYCZNIE

powitaliśmy w trakcie uroczystości związanych z obchodami świąt państwowych. Relację z obchodów przygotowała dla Państwa Diana Słupska – na s. 9. W obchodach wzięła udział Pani Burmistrz Edyta Wilczacka, o czym pisze w swoim artykule na s. 5. Czym jest radosny patriotyzm pokazali harcerze z 7 Świeradowskiej Drużyny Harcerskiej „Leśni”, o czym przeczytać można na s. 13. Z kolei uczniowie Miejskiego Zespołu Szkół w Świeradowie-Zdroju odrobili lekcję z patriotyzmu lokalnego, biorąc udział w projekcie „Świeradów-Zdrój – moja mała Ojczyzna” w ramach Tygodnia Ziemi. Więcej o tym projekcie przeczytają Państwo na s. 12. Polecamy również lekturę listu otwartego opublikowanego powyżej.

LATO Z KULTURĄ

w Świeradowie-Zdroju rozpocznie się już pierwszego czerwca! W Stacji Kultury odbędzie się spotkanie autorskie z Mariuszem Czubajem (s. 9), a w Hotelu Krasicki koncert zespołu Morświn (DK – s. 3). Kilka dni później Stacja Kultury organizuje wernisaz konkursu fotograficznego FIAP, a 14 czerwca w Hali Spacerowej usłyszymy artystów Piwnicy pod Baranami (s. 5). Z kolei dzień wcześniej, 13.06.2024, naszym gościem będzie pisarka – Anna Szczypczyńska (s. 9). W najbliższych miesiącach nie zabraknie również bogatej oferty warsztatowej, a to dzięki Beacie Rosickiej i jej wnioskowi o dofinansowanie ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego – więcej s. 7. To przed nami. Tymczasem zachęcamy do lektury relacji z wydarzenia, które już za nami, czyli z wernisazu gobelinów Marcina Moroza w Stacji Kultury – s. 8.

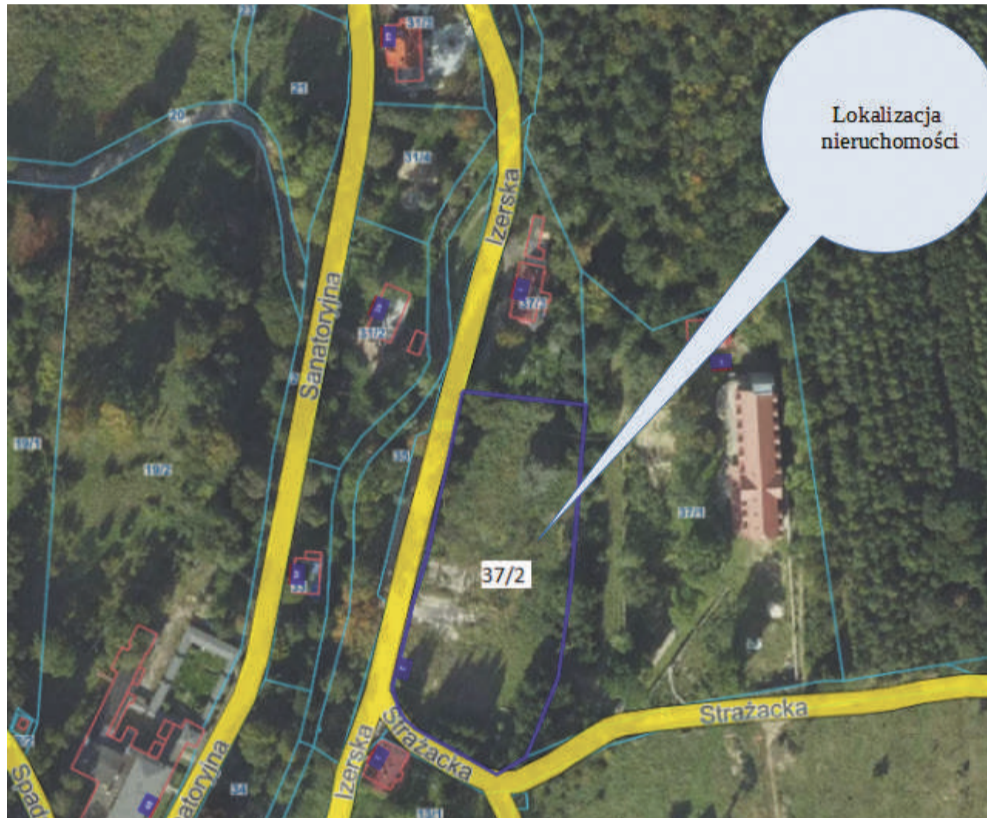
CZAS WOLNY

Świeradowianie spędzają aktywnie. Nasi Strażacy zapraszają do wspólnej zabawy z okazji Dnia Dziecka – szczególnie na plakacie powyżej. Tymczasem nasi biegacze wybiegali sobie kolejne trofea i rekordy (s. 4), a piłkarze zachęcają do kibicowania w trakcie czerwcowych meczów (s. 14). Kreatywni i Aktywni przepisują turystykę w recepcie na zdrowie, relacjonując swoje wojaże i zapraszając do udziału w kolejnych wycieczkach (s. 3). Mimo wiosny nie nudzą się i Froggy, o czym przeczytać można na s. 14. Seniorzy wykorzystali ładną pogodę i bawili się wyśmienicie przy grillu oraz muzyce na żywo (s. 13). Mieli o czym rozmawiać, wszak dopiero co wrócili z wyjątkowego rejsu po Morzu Śródziemnym – o którym notatka na s. 11. Pogoda sprzyja spędzaniu czasu w ogrodzie, co dodatkowo umilić sobie można lekturą kącika ogrodniczego ze s. 10.

PRZETARGI NA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI

Burmistrz Miasta Świeradów-Zdrój informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój oraz na stronie www.swieradowzdroj.pl -> zakładka BIP-> mienie komunalne -> przetargi na zbycie nieruchomości (<http://bip.umswieradowzdroj.nv.pl/m,807,przetargi-na-zbycie-nieruchomosci.html>), w dniu 10.05.2024 r. zostały podane do publicznej wiadomości ogłoszenia o pierwszych nieograniczonych przetargach ustnych na zbycie:

1. prawa użytkowania wieczystego nieruchomości: **działka nr 37/2, arkusz mapy 2, obręb 0002-Świeradów-Zdrój, o pow. 0,6674 ha, położona przy skrzyżowaniu ul. Izerskiej i ul. Strażackiej, KW nr JG1S/00016354/7.** Nieruchomość zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przeznaczona na cele: **3U/P** – tereny zabudowy usługowej – usług innych lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz w niewielkiej części **51KDD** – tereny dróg publicznych – dojazdowych oraz **2KDL** – tereny dróg publicznych lokalnych. **Cena wywoławcza** – 2 335 900,00 zł netto + 23% VAT = 2 873 157,00 zł brutto. Przetarg odbędzie się dnia 11.07.2024 r. o godz. 12:00 w siedzibie Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój, ul. 11 Listopada 35, 59-850 Świeradów-Zdrój, salanr 33 (III piętro). Wadium w wysokości 235.000,00 zł należy wpłacać w terminie do dnia 08.07.2024 r.

2. prawa własności nieruchomości: **działka nr 15, arkusz mapy 12, obręb 0001-Świeradów-Zdrój, o pow. 0,7426 ha, położona przy ul. Sudeckiej, KW nr JG1S/00031622/8.** Nieruchomość zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przeznaczona na cele: **18MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, **21R** – tereny rolnicze oraz w niewielkiej części **9KDXs** – tereny ciągów pieszo-jezdných. **Cena wywoławcza** – 688.000,00 zł netto + 23% VAT = 846.240,00 zł brutto. Przetarg odbędzie się dnia 12.07.2024 r. o godz. 12:00 w siedzibie Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój, ul. 11 Listopada 35, 59-850 Świeradów-Zdrój, sala nr 33 (III piętro). Wadium w wysokości 69.000,00 zł należy wpłacać w terminie do dnia 08.07.2024 r.

Szczegółowe informacje można uzyskać pod adresem e-mail: a.szymczak@swieradowzdroj.pl oraz pod numerem telefonu (75) 78 16 471.

INTERCAMP POLSKA 2024

Intercamp to jedno z większych wydarzeń skautowych na świecie, które odbywa się corocznie już od 55 lat. Odbywa się corocznie w innym kraju **w weekend Zielonych Świątek, a tegoroczna edycja miała miejsce w Polsce na Dolnym Śląsku, w krajozbrazowym Świeradowie-Zdroju od 17 do 20 maja.** Wolontariusze - harcerze i harcerki ze Związku Harcerstwa Polskiego przez ponad rok przygotowywali i wspierali wydarzenie swoją ekspercką wiedzą.

W zlocie uczestniczyło ok. 3 tysięcy skautów z całej Europy oraz Stanów Zjednoczonych w tym aż 850 harcerzy i harcerek z Związku Harcerstwa Polskiego - organizatora zlotu. Oficjalnym partnerem tego wydarzenia jest Polska Fundacja Narodowa. Motywem przewodnim tegorocznej edycji jest szeroko pojęty kosmos. Organizatorzy opierają swój program na badaniu astronomii, wszelakich gwiazdach, a także wpływie zanieczyszczenia światłem i smogiem na środowisko. Tematyka ta jest inspirowana przede wszystkim miejscem zlotu, które słynie z Izerskiego Parku Ciemnego Nieba.

IDEA

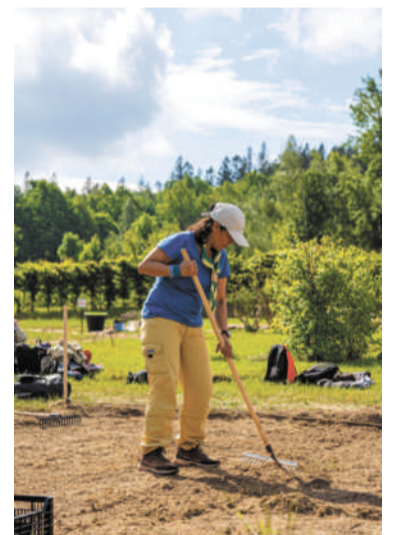
Program zlotu skupia się na 4 wybranych Celach Zrównoważonego rozwoju: dostępna i czysta energia, odpowiedzialna konsumpcja i produkcja, życie na lądzie oraz działania w dziedzinie klimatu. Propagowaliśmy wiedzę o metodach wspierania zrównoważonego rozwoju i astronomii w zakresie STEM - Nauka (Science), Technologia (Technology), Inżynieria (Engineering) and Matematyka (Mathematics).

W Świeradowie-Zdroju na skautów i skautki czekało mnóstwo atrakcji. Od ciekawych gier i zabaw, po wieczorne koncerty. Do tego odbyło się tzw. Potluck Dinner, czyli nieodzowny element każdego Intercampu, jakim jest festiwal regionalnego jedzenia. Uczestnicy przywieźli ze sobą oprócz pozytywnej energii i chęci do poznawania obcych kultur potrawy ze swoich krajów i opowiadali o nich. Była to wyjątkowa uczta, która nie tylko ucieszy smakoszy, a także tych żądnych nowych doświadczeń.

Młodzi skauci podczas Intercampu wyruszyli na wędrowkę po Górach Izerskich po wyznaczonych trasach, wzięli udział w różnych zadaniach na terenie zlotu, a także odbyli służbę, czyli nieodzowny element harcerskiego wychowania - pomogli lokalnemu środowisku we współpracy z Centrum Edukacji Ekologicznej NATURA 2000 „Izerska Łąka”. Organizatorzy chcieli, żeby wydarzenie, jakim jest Intercamp 2024, nie tylko zapadło w pamięć uczestników, a także pozostawiło po sobie dobre ślady.

HISTORIA

Intercamp to jedna z większych imprez skautowego świata, której tradycja sięga aż 1967 roku. To właśnie wtedy trzy zaprzyjaźnione drużyny z Niemiec, Holandii i Belgii postanowiły zrobić wspólny międzynarodowy biwak. Od tamtego czasu wydarzenie to odbywa się systematycznie co roku w innym kraju z coraz to nowymi reprezentantami z różnych krajów. W ubiegłym roku wydarzenie odbywało się w Vogelsang w Niemczech, a ostatni Intercamp w Polsce miał miejsce w Nysie w 2015 roku.

podharc mistrz Jan Olchowiak
Rzecznik Prasowy Intercamp Polska 2024

Rozbiegani po Dolnym Śląsku i Europie

EcoRun, 20.04 Jelenia Góra

Ta sobota upłynęła pod znakiem biegów w Jeleniej Górze. Oprócz tradycyjnego Parkrun'u zaznaczyliśmy swoją obecność drugi raz tego dnia w JG podczas Eco Run. To za sprawą **Teresy**, która wystartowała na 10 km. Bieg miał charakter charytatywny. Tegoroczna V edycja była poświęcona pszczołom - bogata w propozycje edukacyjne na ich temat. Ponadto inicjatywa obejmowała tradycyjne sprzątanie Borowego Jaru.

Półmaraton Jeleniogórski/Dziesiątka Jeleniogórska, 28.04 Jelenia Góra

Drużynowo

Obroniliśmy tytuł w klasyfikacji drużynowej Gromada. Trzeci rok z rzędu byliśmy najliczniejszym zespołem. Wielkie podziękowania i gratulacje dla całej DWUDZIESTKI, która ukończyła biegi.

Na dystansie półmaratońskim 1 miejsce w klasyfikacji zespołów z minimalną startą do zwycięzców. Dyszka drużynowo z brązem. Trzecie miejsce warte odnotowania, ponieważ na tym dystansie w JG jeszcze nigdy nie stawaliśmy na podium.

Indywidualnie

Stephanie - 1 Open 1 kat. K40 oraz mistrzostwo miasta Jelenia Góra w półmaratonie

Teresa - 2 kat. K50 w półmaratonie

Kamil - 3 kat. M35 w półmaratonie

Józef - 3 kat. M70 na 10 km

Maciej - 2 Open 1 kat. M30 na 10 km

XIII Cross Gryfitów, 03.05 Gryfów Śląski

Przed startem biegu został odśpiewany hymn państwowy na okoliczność przypadającego w tym dniu święta Konstytucji 3 Maja. Na starcie nie mogło zabraknąć oczywiście naszych zawodników. Rywalizacja tradycyjnie miała początek na gryfowskim rynku. Po pokonaniu pierwszego długiego podbiegu trasa kierowała się na teren jeziora Złotnickiego, nad którym prowadzona była dalsza część zmagania. Pętle na 10 i 21 km można śmiało określić jako bardzo malownicze i widokowe - nawet w skali kraju. Na trasie nasi reprezentanci mogli spotkać Kazimierza i Jack'a zagrzewających do dalszej walki o jak najwyższą lokatę, co przyniosło następujące efekty:

Stephanie wybiegała 2 miejsce open oraz 1 miejsce w kategorii wiekowej.

Jarek zameldował się na mecie z 2 lokatą w kategorii wiekowej.

Mateusz zajmuje 6 miejsce w mocno obsadzonej kat. M30

Piotr zajmuje 10 miejsce w kat. M40.

Cała czwórka wystartowała na dystansie krótszym - tj. 10 km

50 Maraton Dębno, 12.05 Dębno

50 jubileuszowy Maraton Dębno przeszedł do historii. Troje naszych biegaczy miało niepowtarzalną okazję uczestniczyć w celebracji tego sportowego święta. Warto dodać, że jest to najstarsza tego typu impreza w naszym kraju. Organizatorzy pokazali, że "umieją w te maratony". Wszystko było perfekcyjne - organizacja, atmosfera, trasa, pogoda zamówiona. Wielotygodniowe przygotowania i godziny spędzone w biegu na treningach zostały zwieńczone rewelacyjnymi czasami.

Asia - wystartowała w "Maratońskiej 10" i zmiotła swój rekord życiowy na dyszkę o prawie 3 minuty. Co ciekawe "stary" został ustanowiony zaledwie trzy tygodnie wcześniej w Jeleniej Górze. Widać, że po zażeganiu kłopotów zdrowotnych praca wykonana zimą zaczyna oddawać.

Kazimierz - dla Profesora był to debiut na królewskim dystansie. Fachowo wykonana robota i 3 h 25 min nabiegane. Witamy w gronie maratończyków!

Maciej - po wielu latach od ostatniego startu w maratonie łamie 2 h 50 min, poprawiając "rekord z brodą" o ponad 25 minut.

IX Zabobrzańska Miła, 18.05

Nazwa imprezy może być myląca. Faktycznie rywalizacja odbywała się na dystansie ponad 9 km. Dwie pętle w formule "w tę i z powrotem" z atrakcjami widokowymi w gratisie - perspektywa na Kotlinę Jeleniogórską, chmurne tego dnia Karkonosze i stromą Górę Szybowcową.

Na gruncie sportowym było równie przyjemnie. 1 miejsce **Macieja** w open i M3, choć po nielekkiej "szachowej" rozgrywce biegowej z szybką końcówką i długim finiszem.

Raport Parkrun (zawodnik - miejsce)

Jelenia Góra #394, 20.04

Maciej - 1

Jack - 2

Jarek - 3 - rekord życiowy

Jelenia Góra #396, 04.05

Jack - 4

Stephanie - 5

Jarek - 10

Jelenia Góra #397, 11.05

Stephanie - 2

Jelenia Góra #398, 18.05

Stephanie - 1

Maciej - 2

Maciej Krajewski

Drużyna Biegowa
Świeradów-Zdrój Górskie Uzdrowisko

BURMISTRZ MIASTA INFORMUJE

Uroczystości patriotyczne

W Świeradowie-Zdroju 79. rocznicę zakończenia II wojny światowej obchodziliśmy uroczystości – pod obeliskiem przy ul. Piłsudskiego. Przedstawiciele miejscowych szkół, instytucji oraz stowarzyszeń złożyli kwiaty i uczcili pamięć walczących oraz poległych.

Dzień 8 maja 1945 roku był czasem radości z zakończenia konfliktu zbrojnego, ale wojenne doświadczenia stały się nieodłącznym składnikiem naszej tożsamości. Polski naród doznał strasznych cierpień, ale wytrzymał i nie dał się ujarzmić ani upokorzyć.

Nie możemy zamykać się na cierpieniu Narodów walczących o wolność. Wojna to tragedia, to zło, które niszczy w człowieku miłość i otwiera na nienawiść. Dbajmy o dobro w naszych sercach i pielęgnujmy wdzięczność za naszą wolność. Jak powiedział Jan Paweł II „*Pokój Tobie, Polsko, Ojczyzno moja*”. Pamiętajmy: wolność to największe dobro i przywilej, jaki mamy.

Dziękuję wszystkim zaangażowanym we wspólne obchodzenie uroczystości państwowych.

Spotkanie z współwłaścicielem Sky Walk

W czwartek 9 maja spotkałam się z Panem Alešiem Gebauerem - współwłaścicielem wieży Sky Walk w Świeradowie-Zdroju. Spotkanie dotyczyło możliwości wykupu gruntu pod wieżą. Właściciele w najbliższym czasie wystąpią z pismem do Rady Miasta z prośbą o możliwość wykupu gruntu.

Sky Walk to duża inwestycja, która została zrealizowana zgodnie z planem, a inwestor wywiązał się w pełni z umowy. W wyniku współpracy pomiędzy działem marketingu Sky Walk a Stacją Kultury mamy stałą zniżkę dla mieszkańców -50%! Ponadto Sky Walk angażuje się w życie miasta, jest sponsorem eventów i nagród.

To ważne, aby w naszym mieście powstawały inwestycje, które służą mieszkańcom.

Zaprzysiężenie nowej Rady Miasta

W dniu 07.05.2024 roku zaprzysiężona została nowa Rada Miasta. Wszystkim Radnym serdecznie gratuluję i mam nadzieję na owocną współpracę. Podczas sesji miało również miejsce moje zaprzysiężenie na funkcję Burmistrza Miasta Świeradów-Zdrój. Jeszcze raz bardzo Państwu dziękuję za zaufanie i zapewniam - podczas swojej kadencji będę dla Państwa.

Edyta Wilczacka
Burmistrz Świeradowa-Zdroju

3 x STATION

International Salon of Photography

Międzynarodowa Federacja Sztuki Fotograficznej FIAP,
Miejskie Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy STACJA KULTURY w Świeradowie-Zdroju,
Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej w Szklarskiej Porębie
oraz Miejskie Muzeum Zabawek w Karpaczu wspólnie zapraszają na:

WERNISAŻE KONKURSU FOTOGRAFICZNEGO

KRAJOBRAZ

MCKAIIPG STACJA KULTURY
ul. Dworcowa 1
Świeradów-Zdrój

CZWARTEK

06.06.

17:00

PORTRET

4Peron MOKSIAL
ul. Dworcowa 10
Szklarska Poręba

CZWARTEK

14.06.

17:00

REPORTAŻ

MIĘJSKIE MUZEUM ZABAWEK
ul. Kolejowa 3
Karpacz

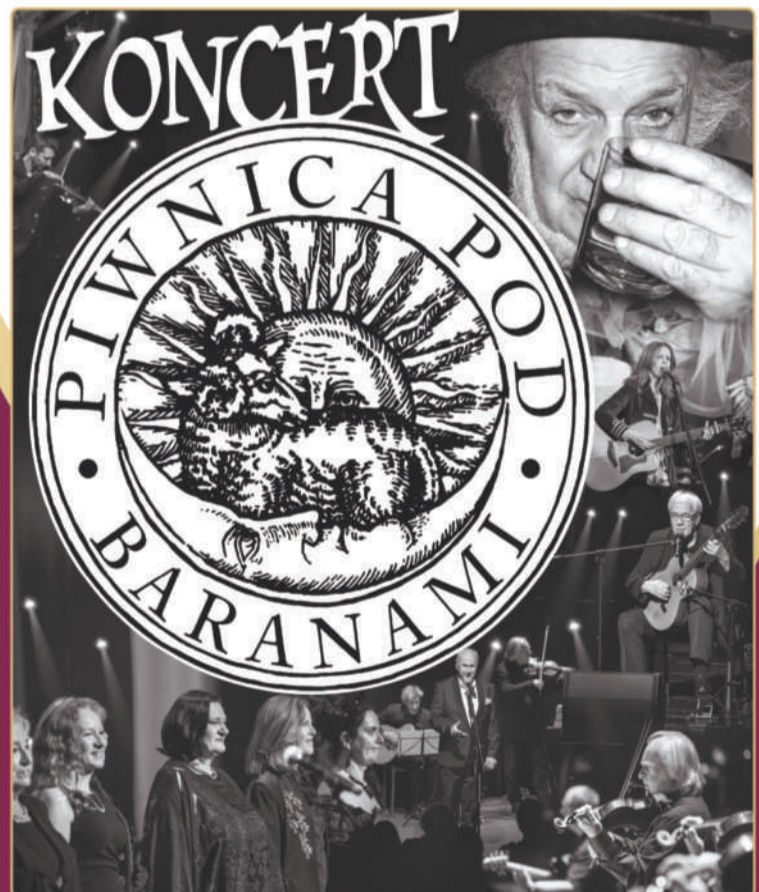
CZWARTEK

27.06.

17:00

HOTEL BUCZYŃSKI
MEDICAL & SPA

MIJESCE: HALA SPACEROWA **DOMU ZDROJOWEGO**, ŚWIERADÓW-ZDRÓJ, UL. 3-MAJA 1

DATA: 14.06.2024 (PIĄTEK), GODZ.: 20.00

WSTĘP WOLNY! ILOŚĆ MIEJSC SIEDZĄCYCH OGRANICZONA.

Miejskie Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy „Stacja Kultury”
ul. Dworcowa 1, Świeradów-Zdrój

Dorota Marek – Dyrektor
Kreowanie wydarzeń kulturalnych i promocja
Diana Słupska

tel. 75 71 36 483, stacjakultury@swieradowzdroj.pl
Animacja, organizacja zajęć, imprez i promocja
Joanna Krajewska

tel. 75 71 36 483, kultura@swieradowzdroj.pl
Kreowanie Wydarzeń Rekreacyjno-Turystycznych, Promocja i Administracja
Beata Rosicka

tel. 75 61 99 879, it@swieradowzdroj.pl
CEE NATURA 2000 „Izerska Łąka”
Marcin Rękowski

tel. 75 617 14 42, izerskalaka@swieradowzdroj.pl

www.stacjakultury.swieradowzdroj.pl

Czynne od poniedziałku do piątku od 10:00 do 17:00,
w soboty od 10:00 do 16:00

Gobeliny Marcina Moroza w Stacji Kultury

W Stacji Kultury dnia 16.05.2024 r. odbył się wernisaż prac Marcina Moroza pod tytułem **„Świecie mój, dokąd biegiesz?”**. Mieliśmy przyjemność obejrzyć cudowne, wyszywane ręcznie w celu terapeutycznym gobeliny. Dla oglądających przygotowany był smaczny poczęstunek, a dla artysty- Marcina Moroza – podarunek – tradycyjny Rododendron, symbol Świeradowa Zdroju.

Wernisaż rozpoczęła Pani Dyrektor Stacji Kultury – Dorota Marek, która powitała licznie przybyłych gości, przeprowadziła krótką rozmowę z artystą, a następnie przekazała głos Marcinowi. Pan Moroz opowiedział nam, jak nauczył się tworzyć gobeliny, przekazał nam, że większość z jego prac znalazło już właścicieli oraz poinformował o dwóch przyszłych wystawach, między innymi we Wrocławiu. Po oficjalnym otwarciu wernisażu, goście mogli obejrzyć prace, oraz porozmawiać z artystą. To było wyjątkowe popołudnie.

Tekst i zdjęcia: Mateusz Mandziej

ZAJĘCIA STAŁE W CZERWCU 2024

ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

**w Stacji Kultury
ul. Dworcowa 1**

ŚRODA

14:00 - LEKCJE GRY NA PERKUSJI
ZAJĘCIA ODPAŁTNE - U PROWADZĄCEGO
prowadzi: Dawid Leszczyk
I PIĘTRO - STUDIO NAGRAŃ

16:15 - ZAJĘCIA TANECZNE DZIECI
16:15- PIERWSZA GRUPA
17:00 - DRUGA GRUPA
poprowadzi: Anna Chudzińska
PARTER - DUŻA SALA

18:00 - ZDROWY KRĘGOSŁUP
WIĘCEJ INFO U PROWADZĄCEGO
prowadzi: Ewa Flach
PARTER - DUŻA SALA

CZWARTEK

17:30 - PRÓBA ZESPOŁU ANCYMONIUM
I PIĘTRO - STUDIO NAGRAŃ

PIĄTEK

18:00 - CARDIO & FITNESS
WIĘCEJ INFO U PROWADZĄCEGO
prowadzi: Ewa Flach
PARTER - DUŻA SALA

15:00 - PRÓBA PERKUSYSTY
Krzysztof Cz.
I PIĘTRO - STUDIO NAGRAŃ

17:00 - STUDIO NAGRAŃ
Sebastian Jaskółka
I PIĘTRO - STUDIO NAGRAŃ

SOBOTA

11:00 - SENSORYKA DLA DZIECI
prowadzi: Katarzyna Rzeckowska
ZAJĘCIA BEZPŁATNE - RAZ W MIESIĄCU
I PIĘTRO - SALA WARSZTATOWA

10:00 - STUDIO NAGRAŃ
SEBASTIAN JASKÓŁKA
I PIĘTRO - STUDIO NAGRAŃ

PONIEDZIAŁEK

16:00 - JOGA DLA DZIECI
prowadzi: Martyna Musiorska
INFO U PROWADZĄCEGO - tel. 728 242 774
PARTER - DUŻA SALA

16:45 - LEKCJE GRY NA GITARZE
prowadzi: Karol Kusibab
POCZĄTKUJĄCY: DZIECI, DOROŚLI
KONTINUACJA: DZIECI, DOROŚLI
I PIĘTRO - SALA WARSZTATOWA

16:30 - MALARSTWO & RYSUNEK
prowadzi: Magdalena Miętkiewicz-Gajewska
GRUPA ZAMKNIĘTA
II PIĘTRO - SALA ZAJĘCIOWA

17:00 - ZAJĘCIA NA MĄTACH
prowadzi: Basia Serdakowska
WIĘCEJ INFO U PROWADZĄCEGO
PARTER - DUŻA SALA

18:00 - ZAJĘCIA FITNESS
prowadzi: Basia Serdakowska
WIĘCEJ INFO U PROWADZĄCEGO
PARTER - DUŻA SALA

17:30 - PRÓBA ZESPOŁU ANCYMONIUM
I PIĘTRO - STUDIO NAGRAŃ

WTOREK

10:00 - DYŻUR ISAR
Spotkania "Aktywnych Razem"
I PIĘTRO - SALA WARSZTATOWA

17:30 - KURS FOTOGRAFICZNY
prowadzi: Janusz Jaremen
dwa razy w miesiącu
I PIĘTRO - SALA WARSZTATOWA

18:30 - PILATES
prowadzi: Magdalena Miętkiewicz-Gajewska
PARTER - DUŻA SALA

15:00 - PRÓBA ZESPOŁU SYNTONIA
I PIĘTRO - STUDIO NAGRAŃ

Więcej informacji:
tel. 75 713 64 82
lub 75 713 64 83

CZERWCOWE WARSZTATY SENSORYCZNE DLA DZIECI OD LAT 3

Będziemy malować i "czarować" kolorami (elementy iluzjonistyczne), zrobimy mgławice i eksperymenty z farbami, olejem i mlekiem.

**22.06.2024 SOBOTA
godz. 11:00-12:30**

UDZIAŁ BEZPŁATNY
LICZBA MIEJSC OGRANICZONA
OBOWIĄZUJĄ ZAPISY TEL.
75 713 64 82 LUB 75 713 64 83

Wymagana odzież "robocza"
- którą można pobrudzić!

zajęcia poprowadzi
Izerska Majstrownia
Stacja Kultury, ul. Dworcowa 1

Dodatek Kulturalny

CZERWIEC 2024

nakład 2000 sztuk

NR 34

W numerze...

Hanna Krzeptowska
Joanna Krajewska
KĄCIK POETYCKI, s. 1

Borys Mularczyk
Kolej na wycieczkę
- moja ulubiona ścieżka
turystyczna
PRACA KONKURSOWA, s. 2-3

Jakub Orzeszek
Przyśnione rewolucje
RECENZJA, s. 3

Mariusz Gładzik
Karkonosze - część II
ESEJ, s. 4

Od Redakcji

Szanowni Państwo!
Dodatek Kulturalny kończy właśnie trzy lata! Dziękuję autorom za współpracę i czytelnikom za pozytywny odbiór, a sobie z tej okazji życzę, żeby nie zabrakło mi nigdy: materiałów do publikacji, czytelników do lektury i zapału do redagowania tejże gazetki.
Miłej lektury!

Joanna Krajewska

Zdjęcie miesiąca

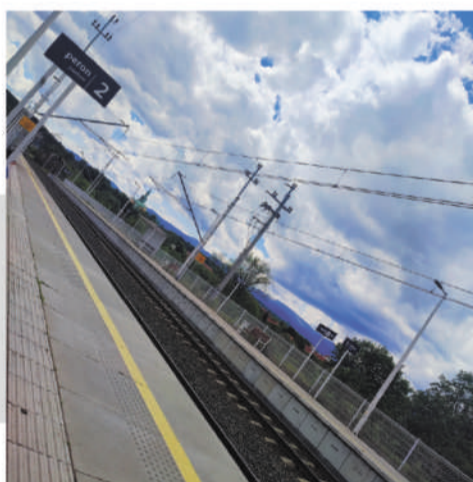

Górski sen, 22.05.2024

fot. Mateusz Mandziej

KĄCIK POETYCKI

Jelenia Góra Zabobrze
widziana, gdy
nie jest dobrze

Joanna Krajewska Sen o ucieczce

Może odjechać z drugiego peronu?
Wsiąść do pociągu, nie mówić nikomu,
dokąd ucieklam, ani dlaczego.

Sama być sobie najlepszym kolegą,
sama być sobie największym wrogiem,
sama się wybrać w daleką drogę,
odejść od wszystkich bez pożegnania,
zostawić wszystko bez wyjaśniania.

Uciec daleko, wszystko porzucić,
osiąść na nowo wśród nowych ludzi,
znów się uwikłać w miejscowe sprawy,
znów być wszystkiego bardzo ciekawym,
znów się zachwycić i znów znienawidzić,
znów się urządzić i zacząć kaprysić,
że jakoś nie tak, że drżą mi dłonie,
sprawdzić rozkłady na trzecim peronie...

i po cichutku, i po kryjomu
wrócić
pociągiem
jak zdrajca
do domu.

Hanna Krzeptowska Pocałunek

Są razem a jakby osobno.
Czy chcą byśmy na nich patrzyli?

Ta bliskość i potrzeba jej
Czy daje nam prawo byśmy przy nich byli?

Pocałunek...
prawdziwy czy zmyślony...
ciepły czy wyrachowany...
głęboki czy na potrzebę chwili...
kochankowie czy artyści...

Nawet jeżeli to teatr ...

Chwilo trwaj ...
jesteś taka piękna ...

Dajesz ułudę rozkoszy ...
tak potrzebną by trwać ...

Gustav Klimt "Pocałunek"
1907-1908
(domena publiczna)

Mamy zaszczyt zaprezentować na łamach Dodatku Kulturalnego świetny tekst Borysa Mularczyka, który zdobył wyróżnienie w etapie wojewódzkim Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Krajoznawczego „Poznajemy Ojcowiznę” 2024! Gratulacje!

Borys Mularczyk Kolej na wycieczkę - moja ulubiona ścieżka turystyczna

Ruszyła po szynach... reaktywacja

Mieszkańcy Świeradowa-Zdroju czekali 27 lat na powrót pasażerskiego połączenia kolejowego z Gryfowem Śląskim, które po 87 latach przewozów zostało zakończone 11 lutego 1996 r. Uroczystość otwarcia, która odbyła się 7 grudnia 2023 r., okazała się wielkim wydarzeniem nie tylko dla mieszkańców uzdrowiska ale także: dla Orłowic, Krobicy, Mroczkowic, Kamienia, Mirska, Proszówki i Gryfowa Śląskiego. W wydarzeniu uczestniczyli politycy, władze miast, mieszkańcy, turyści, kuracjusze, przedstawiciele Kolei Dolnośląskich oraz kolekcjonerzy gadżetów, rozdawanych tego dnia na stacjach. Najcenniejszymi z nich okazały się bilety pamiątkowe, magnesy, gwizdki i żółte flagi z symbolami KD.

Przedpremierowy kurs wyruszył z Gryfowa, wioząc chętne osoby, VIP-ów, zaproszonych gości, wszystko zaś w towarzystwie kapeli grającej stare przeboje (co mi przypomniało film pt. „Zakazane piosenki”, który oglądałem kiedyś z babcią.) Na dworcu w Świeradowie także grała muzyka, ale tym razem była to Zakładowa Orkiestra Dęta Kopalni Węgla Brunatnego „Turów” z Turossowa; ludzie machali chorągiewkami, cieszyli się, u niektórych, zwłaszcza starszych osób, widziałem nawet łzy wzruszenia.

Zrewitalizowana linia kolejowa ma tylko 17 km długości, a jej pokonanie zajmuje ok. 20 min, ale jest „oknem na świat”, dzięki któremu można wyruszyć na wycieczkę w kierunku Jeleniej Góry, Lubania, Zgorzelca, Wrocławia, Legnicy, a tak naprawdę - w ŚWIAT!

Nowoczesne i wygodne Pociągi Kolei Dolnośląskich na świeradowskim peronie

Przedpremierowy kurs wyruszył z Gryfowa, wioząc chętne osoby, VIP-ów, zaproszonych gości, wszystko zaś w towarzystwie kapeli grającej stare przeboje (co mi przypomniało film pt. „Zakazane piosenki”, który oglądałem kiedyś z babcią.) Na dworcu w Świeradowie także grała muzyka, ale tym razem była to Zakładowa Orkiestra Dęta Kopalni Węgla Brunatnego „Turów” z Turossowa; ludzie machali chorągiewkami, cieszyli się, u niektórych, zwłaszcza starszych osób, widziałem nawet łzy wzruszenia.

Z Klubem zwiedziliśmy także Görlitz, Zgorzelec i Lubań, które wcześniej były pomijane, bo musieliśmy dojechać na wycieczki samochodami lub wynajętym busem.

Widok na Uzdrowisko

Orły na szlaku

Połączenie kolejowe stworzyło, zarówno mnie, jak i moim bliskim (zwłaszcza liczny członkom mojej rodziny), a także uczniom, możliwość przemieszczania się i wyruszania na szlaki biegnące w regionie. Razem z członkami SKKT PTTK „Świeradowskie Orły” mieliśmy już okazję przetestować możliwości komunikacyjne, biorąc udział w wycieczkach pieszych z Mirska do Świeradowa czy z Proszówki do Mirska, dokąd dojechalibyśmy pociągiem, z przystankiem przy

kaplicy św. Leopolda na Górze św. Anny w Proszówce oraz na parkingu przy Zamku Gryf, w którym prowadzone są prace archeologiczne. Odzyskany, podczas badań, materiał w postaci kamieni świadczy o tym, że wkrótce ruszą prace zabezpieczające, a odbudowa budynków bramnych ożywi to miejsce, które będzie cieszyć oczy i serca zarówno turystów, jak i mieszkańców.

Z Klubem zwiedziliśmy także Görlitz, Zgorzelec i Lubań, które wcześniej były pomijane, bo musieliśmy dojechać na wycieczki samochodami lub wynajętym busem.

Moja najciekawsza ścieżka turystyczna

Tradycje turystyczne w mojej rodzinie są pielęgnowane i rozwijane od najmłodszych lat. Wszyscy jesteśmy członkami SKKT PTTK „Świeradowskie Orły” i bierzemy udział w wycieczkach, rajdach, Marszach na Orientację czy imprezach organizowanych przez nasz Klub. Jednak wśród wszystkich zdeptanych przez nas lubię najbardziej szlak na Sepię Górę, któremu poświęcę ten rozdział i postaram się zachęcić innych do jego polubienia.

Moje pierwsze spotkanie z tym miejscem zawdzięczę mojej rodzinie, a konkretnie siostrze, która w ramach gry terenowej o nazwie Geocaching zakładała i szukała „skarbów”, które nazywają się potocznie kesze. Pomysł mi się bardzo spodobał i bardzo chciałem odnaleźć taki skarb, który okazał się skrzyneczką z logbookiem i jakimś fantem. Mnie trafiła się mała kostka do gry, a w zamian zostawiliśmy figurki z jajek niespodzianek.

Głaz na Szlaku Izerskich Tajemnic

Kolejny raz trafiłem w to miejsce z opiekunem naszego Koła w ramach miejskiej zabawy „Szlakiem Izerskich Tajemnic”. Poszukiwaliśmy głazów z płaskorzeźbami i tajemniczymi piktogramami do zeskanowania techniką frotaż. Osoby, które odszukały czternaście takich znaczków, otrzymywały, i otrzymują w Stacji Kultura nadal, dyplom i prezent oraz są wpisani na Listę Zdobywców Izerskich Tajemnic.

Zacznę od tego, że nie mieszkam w Świeradowie-Zdroju, więc moją podróż muszę zacząć na stacji PKP w Mirsku, skąd przyjadę pociągiem na miejsce startu. Koszt biletu niewielki, bo posiadam Kartę Dużej Rodziny, ale można też nabyć ulgę posiadając legitymację szkolną. Każdy wysiadający z wagonu swoje kroki kieruje do Miejskiego Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy Stacja Kultura, które po rewitalizacji starego dworca pełni obecnie funkcję domu kultury. W budynku podróży mogą pobrać różne materiały promocyjne, obejrzeć wystawy obrazów, zdjęć, które są organizowane w sali widowiskowej, po czym przejść do kolejnego pomieszczenia, żeby podziwiać ruchomą makietę Kolei Izerskiej, która dotarła do Bad Flinsberg (niemiecka nazwa miasta do 1945 r) w 1909 r., kolekcję pijałek ceramicznych, figurek żabek (symbol miasta) oraz pamiątki związane z historią tego miejsca oraz pamiątki, które przekazała rodzina pana Bronisława Czecha ostatniego zawiadowcy na stacji PKP w Świeradowie.

Ja na szlaku

W holu głównym można także wykonać pamiątkową pieczętkę. Dodatkową atrakcją, czekającą na podróżnych i turystów, jest stojąca przed budynkiem lokomotywa parowa Tp4-217, która dotarła z Pyskowic w woj. śląskim. Parowóz obecnie czeka na rewitalizację, ale i tak jest ozdobą tego miejsca. Po zwiedzeniu obiektu przed budynkiem zobaczymy tablicę informującą, że tu się zaczyna (lub kończy) Główny Szlak Sudecki im. Mieczysława Orłowicza, oraz czerwoną kropkę, która ma magiczną moc, bo dotykając jej turyści cieszą się, że przeszli (lub zaczynają) wędrówkę GSS.

Także przy stacji zaczyna się szlak na Izerską Golgotę, który powstał z inicjatywy księdza proboszcza Mariusza Szymańskiego i oficjalnie otwarta 13 czerwca 2021 r. Czternaście stacji, wykonanych przez lokalnego artystę Macieja Wokana na górskich głazach w formie płaskorzeźby, prowadzi drogą asfaltową, a następnie szutrową na szczyt Sepiej Góry. Podczas wędrówki można przejść szlakiem turystycznie lub oddać się modlitwie czy głębszej refleksji.

Ja jednak schodzę do skrzyżowania, gdzie spotykam szlak koloru niebieskiego, którym wędruję moją ulubioną trasą. Początkowa prowadzi ona uliczkami. by wejść wreszcie na drogę leśną. Na trasie spotykamy krzyż, który nie jest elementem drogi krzyżowej, ale kapliczką z wizerunkiem Matki Boskiej i tabliczką, że „W grudniu 1962 12 letni Jasiu Kowalczyk zgubił się w śniegach lasu. W tym miejscu, po zmroku odmówił Różaniec. Otrzymał pomoc. Sam szczęśliwie wrócił do domu. 30 lat później postawił tę kapliczkę. Rodzeństwo Świeradów-Zdrój 2013”. Turysta wędrujący tędy, przy kapliczce pozostawia kamienie, które są podziękowaniem za bezpieczną wędrówkę. Urosła przez te lata spora górka. więc i ja zostawiam swój kamyczek i idę dalej. Droga pnie się w górę, a ja wędruję po kamienistym szlaku podziwiając wszechobecne świerki, buki i znajdując ślady mieszkańców tego lasu: zbuchowane przez dziki miejsca czy odchody jeleniowatych, a czasami ich kości czy poroża.

Ja przy kapliczce z wizerunkiem Matki Boskiej

Dojście na szczyt o wysokości 828 m n.p.m. zajmuje około półtorej godziny, choć turysta ma do pokonania jedyne 2,5 km. Trudy wędrówki rekompensują cudowne widoki: Grzbietu Wysokiego z górującym nad miastem Stogiem Izerskim, uzdrowiska, Pogórza Izerskiego, Gór Kaczawskich, Grodzca, polskiej Fudzijamy czyli Ostrzycy, a przy sprzyjających warunkach atmosferycznych - kominy pobliskich elektrowni. Nie dziwi nikogo fakt, że na szczycie zawsze można spotkać miłośników pięknych widoków, którzy docierają do tego miejsca pieszo lub na rowerze, przychodzą podziwiać wschody i zachody słońca lub tylko posiedzieć. „zresetować” się i odstresować.

Warto wspomnieć, że to miejsce nazywane jest przez starszych mieszkańców Białym Kamieniem z racji tego, że skałki na szczycie to granitognejsy zawierające biały kwarc. Na kamieniach można sobie poleżeć i łąpać promienie słońca, posiedzieć lub rozłożyć ręce i poczuć się, jak byśmy płynęli na statku stojąc na jego dziobie.

Granitognejsowe skałki

Oznakowanie szlaku

Kto nacieszy oczy pięknymi krajobrazami, może wrócić na miejsce startu szlakiem koloru niebieskiego lub łatwiejszą, ale dłuższą drogą, która prowadzi trasą znaczoną kolorem żółtym do zielonego (czyli szlak Izerskiej Golgoty) i dalej na dworzec PKP, skąd odjedziemy pociągiem w wyznaczonym przez siebie kierunku. Ja wracam do Mirska i przy najbliższej okazji powtórzę moją trasę ponownie, zabierając moich przyjaciół, z którymi wkrótce się rozstanę kończąc ósmą klasę. Może zarazę ich pasją wędrówek i poznawania?

Zaproszenie

Mam nadzieję, że opis mojej ulubionej ścieżki turystycznej przypadnie do gustu także innym „wędrującym”, którzy z racji dogodnego połączenia zawitają w Góry Izerskie i poznają walory tego miejsca.

Zapraszam na wycieczki piesze, rowerowe, rajdy czy Marsze na Orientację, które organizuje nasz Klub pod nazwą „Turystyka Receptą na Zdrowie”.

Zachód słońca widziany z Sępiej Góry

RECENZJA Jakub Orzeszek Przyśnione rewolucje

Morświn, „Rewolucjaaa”
Karrot Kommando
2021

Morświna tworzą Paulina Owczarek, Marcin Świetlicki i Małgorzata Tekiel. Mimo że w „Rewolucjii” obok tej trójki nie brakuje gości (rewolucje robi się podobno tłumem), muzyczny charakter płyty nadają tylko trzy instrumenty: saksofon barytonowy, wokal i gitara basowa. W owym tylko nie ma jednak rozczarowania czy zarzutu. Przeciwnie: minimalizm Morświna pozwala każdemu instrumentowi zabrzmieć, nasycić się dźwiękiem i rozbudować osobno na swojej linii, ale i umożliwia wejście w bezpośrednie relacje z pozostałymi.

Inaczej niż w popularnym układzie rockowym, bas nie rozgrywa się tutaj w głębi. Nie ogranicza się do podawania rytmu pozostałym instrumentom – a przynajmniej nie jest to jego najważniejsze zadanie. Zamiast tego przejmuje, pod nieobecność gitary elektrycznej, wiodące w melodiach riffy. Innym razem melodia podawana basówką ustępuje miejsca saksofonowi. To za sprawą tego instrumentu najczęściej realizują się na płycie solówki. Partie basowe i saksofonowe są przy tym grane tak intensywnie, że w większości utworów perkusja staje się niepotrzebna.

Czuje się zresztą, że tym, co napędza Owczarek, Świetlickiego i Tekiel w „Rewolucjii” i co stanowi o sile tej płyty, jest wzajemna ciekawość, otwarcie się na polifoniczność trzech muzycznych wyobraźni, z których żadna nie jest uprzywilejowana. Muzycy nie rywalizują, nie rozpychają się i ostatecznie nie zwalczają (a, jak wiadomo, bywa tak w awangardowych grupach wszelkiego rodzaju) – zamiast tego eksperymentują ze swoimi możliwościami, chętnie nawiązują interakcje, czasem oparte na harmonii, czasem celowo ją zaburzające: głos-bas, bas-saksofon, saksofon-głos, głos-bas-saksofon. Owa ciekawość się udziela: słucham „Rewolucjii”, szukając tych przecięć w kolejnych piosenkach...

Fragment przedrukowany za zgodą autora.
Pełen tekst recenzji ukazał się na łamach pisma
„Czas Kultury” i jest dostępny online.
Zeskanuj kod QR, by przeczytać recenzję :)

miejsce: Krasicki Hotel Resort & SPA data: 1 czerwca, sobota,
cegiełka 50 zł godz. 20:00

Mariusz Gładzik

KARKONOSZE - część II

W wyższych partiach gór nie było tak gęsto i pojawiły się tam inne drzewa. Mimo, że Karkonosze są niewysokimi górami na ich szczytach panują bardzo surowe, niemal polarne warunki. Świerki smagane lodowatymi wiatrami skarłowaciały, pojawiły się drzewa typowo górskie, na przykład brzoza karpacka, wierzba śląska czy jarzębina. Jeszcze wyżej kosodrzewina, sosna górską oraz ziołorośla i traworośla. W wyżłobionych szczelinach pojawiła się woda tworząc niewielkie stawy i oczka wodne.

Las na każdym piętrze gęstniał i rósł w siłę, zaczęły rodzić. Przywędrowały jeże, krety, myszy i drobne jaszczurki. W koronach drzew zabrzmiał śpiew kosów i sójek. Pohukiwały pierwsze sowy. Życie wybuchło, pokryło Karkonosze skomplikowaną siecią powiązań i zależności. Zabrzęczała owadzia muzyka, rechot żab i szelest buszujących w opadłych liściach drobnych ssaków.

Czy potraficie wyobrazić sobie tamten czas? To miejsce, w którym nie było ludzi, tysiąch polan po wycince drzew, ostrych krawędzi domów, huku miast i przecinających przestrzeń niczym brzytwa, dróg, po których pędzą samochody? Gór bez tłumów turystów z plecakami i głośnymi rozmowami, bez śmieci wywalanych do lasów? I rzędów równiutko lecz nienaturalnie rosnących drzew w lasach gospodarczych? Gęstych zarośli bez warkotu spalinowych pił i maszyn wywożących ścięte drzewa?

Tylko natura. Jej prawa i jej piękno. Jej decyzje i spontaniczny wzrost bez sztucznych ingerencji. Jej siła monumentalne piękno. Gdyby ktokolwiek z nas znalazłby się tysiące lat temu w Karkonoszach nie potrafiłby porównać je z dzisiejszymi górami. Poczłby naturę w jej najczystszej postaci, decydującej samej o sobie. Radzącej sobie bez pomocy człowieka ze szkodnikami, chorobami i siłami natury takimi jak wiatry, burze, pożary czy kilkumiesięczne zimy. Piękną, ale i okrutną. Bo oto soczyste żółędzie i buczyna szybko przyciągnęły zwierzęta.

Dziki, sarny, jelenie. Zwierzęta jadły i rozmnażały się, populacje rosły w siłę. Drzewa musiały sobie z tym poradzić, bo przynajmniej część owoców musiała urodzić drzewa. Zaczął się bój o przetrwanie i naturalna regulacja. Gdy przez jeden rok drzewa nie urodziły wystarczającej ilości żółędzy czy orzeszków buczyny, pożywienia nie starczyło dla wszystkich. Słabe i chore zwierzęta nie miały siły walczyć o pokarm ze zdrowymi i silnymi. Umierały, a populacja kurczyła się drastycznie. Odwieczne prawo natury, przetrwają najsilniejsi zaczęło działać.

Gdy nadchodził kolejny rok zwierząt było mniej, drzewa więc wybuchały dorodnością owoców, te padając w glebę miały większe szanse na przetrwanie, bo mniej zostało zjedzonych. Młode drzewka wyrastały z żyznego runa, ale obfitość pokarmu sprawiła, że zwierzęta znów się rozmnożyły. I znowu trzeba było wydać mniej owoców, by populację zwierząt zmniejszyć. Tak ten mechanizm działa do dzisiaj powodując, że drzewa rodzą mniejsze ilości nasion co drugi rok i co drugi wpędzając leśne zwierzęta w kłopoty.

Gdy ludzie zasiedlili te tereny i udomowili dziką, tworząc z niego świnie domową, po pewnym czasie zauważyli ten mechanizm i nazwali lata tłustymi i chudymi. W tłuste lata wyginali świnie do lasu, by te pożywiły się nabrały sadła. W lata chude musieli radzić sobie w inny sposób. Za jeleniami i dzikami przybyły tu wilki i niedźwiedzie. Całe stada tych pięknych i dzikich zwierząt przemierzały lasy i górskie zbocza.

Karkonosze były już zamieszkałe i w pełni utworzone. W całorocznym cyklu zmieniających się pór roku, jak w szwajcarskim zegarku odbywały się rytuały narodzin i śmierci. Wzrostu i zamieraniu na zimowe miesiące. Natura przystosowała się do wszystkiego, nauczyła się zmian i radzenia sobie w najtrudniejszych warunkach.

WIOSNA

Opadły i ocalały żółdź czuje pierwsze ciepło. Pęcnieje od wody z topniejących śniegów i skomplikowany mechanizm w jego wnętrzu zaczyna działać. Ponad nim kwiaty w histerycznym tempie wyrastają z poszycia i wystawiają się do promieni słonecznych. Mają mało czasu na to by zaistnieć, pożywić uśpione korzenie, przywołać owady i rozmnożyć się. Miesiąc, góra półtora. Później liście wybuchną w koronach drzew i zastąpią słońce, w dole zapadnie mrok proces fotosyntezy nie będzie możliwy. Kwiaty zginą, liście uschną, bądź skończą w żółdkach zwierząt.

Buczyna pęka, z jej wnętrza wysuwa się drobnutki korzonek. Owoc jakimś cudem wie co robić, wyczuwa przestrzeń. Wie, że korzonek musi rosnać w dół, a drobnutka łodyżka w górę. Zaczyna się cud. Setki informacji zapisanych w malutkim orzeszku, jedna po drugiej zaczynają wzrost, początek potężnego drzewa. Nie ma tu przypadku ani chaosu, wszystko jest ułożone od pierwszej sekundy. Łodyżka wysuwa się wyżej, korzonek wciska się w głąb ziemi rozrastając się jak drobna pajęcza sieć. Na szczycie łodyżki tworzy się pęk, z którego wystrzeli pierwszy liść. Pierwszy okaz z milionów jakie drzewo wytworzy w całym swoim życiu. Liść przybiera odpowiedni kształt, zawsze ten sam, zawsze charakterystyczny dla danego gatunku. Wszystko zostało już postanowione i zamknięte w każdym nasionku. Liście i gałęzie nie rosną jak chcą, mają odpowiednie kształty. I tak z żółdźnia zawsze wyrosnie dąb, z buczyny buk, a z kasztanu drzewo kasztanowe. Gdzieś tam w środku ukryta jest pamięć, informacja o kształtach i tempie wzrostu. Woda i ciepło są sygnałem, nasiona więc muszą w jakiś sposób to ciepło wyczuć. Skąd wiedzą, że przyszła już odpowiednia pora? Skąd wiedzą w jaki kształt z wody i składników mineralnych mają przybrać? Właśnie – z wody i minerałów tworzą nowe kształty. Gdy pierwszy liść wytworzy pierwszy cukier, tworzenie przybiera na sile. Łodyżka twardnieje, okrywa się korą. Korzeń rozrasta. Wystarczy woda, słońce i minerały. Kilka informacji. I jakieś dwieście, trzysta lat by z tego wszystkiego powstało ogromne i twarde jak skała drzewo. Czy myśleliście kiedyś o tym? Jak to jest możliwe? Jakim cudem się to odbywa? Czy słyhać gdzieś tam w głębi, na poziome cząsteczek szum rosnącej rośliny? Czy widać jak wszystko w niej się rozpycha i podwaja? Czy to jest cud? Czy tylko zwykły, bezrozumny mechanizm przypadkowości?

Malutki buk w cieniu rodzica będzie rósł bardzo wolno, ale tak trzeba. Tylko wtedy jego drewno zrobi się odpowiednio zбите i twarde, będzie w stanie utrzymać olbrzymią i ciężką koronę. To co dobre i trwałe tworzy się powoli, bez pośpiechu i bez stresu. Buk będzie czekał aż drzewo rodzic upadnie i da mu więcej słońca, to może potrwać nawet dwieście lat, a ono do setki może nie przekroczyć wysokości dorosłego człowieka. Najpierw musi znaleźć i rozpoznać korzenie współbraci, łączy się z nim i od tej pory czyta i wysyła informacje. Gdy zachoruje, inne drzewa wtłoczą mu w korzenie cukry by go wyleczyły. Gdy ktoś zaatakuje szkodnik inne się o tym dowiedzą. Ma czas, ma dziesiątki i setki lat. Póki co jest drobnutką łodyżką na której powiewa malutki listek.

Kilka metrów od niego sarna rodzi cielę. To silna sarna, najstarsza i najbardziej doświadczona. Jest przewodniczką stada, charyzmatyczną, mądrą i podejmującą decyzje. To ona dba o bezpieczeństwo innych, pamięta ścieżki do bujnych w trawy łąk i ostrzega o drapieżnikach. Teraz, na kilka sekund jest bezradna i uzależniona od szybkości porodu. Cielę upada na ziemię i krztusi się śluzem, matka podnosi się i zaczyna je lizać. Zlizuje śluz, resztki krwi i łożyska. Pobudza krążenie malca i nawiązuje w nim więź. To niezwykle ważny moment. Więź między nowo narodzonego zwierzęciem a jego matką nie nawiąże się bez tego rytuału. Tutaj odbywa się wszystko tak jak trzeba, matczyną miłość rodzi się i wzmacnia z każdą sekundą. Cielak czując jej ciepło uczy się jej bliskości. Matka i jej dziecko stają się nierozdzielalną całością, sarna od tej pory prócz stada musi mieć na uwadze dziecko. Troszczyć się o niego, karmić, bać bardziej niż o siebie gdy w pobliżu pojawią się wilki. Bronić je i uczyć samodzielności. A czasu na naukę jest mało. Krótka wiosna, szybko mijające lato. W tym czasie trzeba nauczyć się samodzielności i zadbać o to by przetrwać zimę...

Kolejne części w następnym numerze DK!

Zachęcamy do przesyłania treści wszelakich związanych z szeroko pojętą kulturą i sztuką na adres kultura@swieradowzdroj.pl.

DODATEK KULTURALNY jest integralną częścią NOTATNIKA ŚWIERADOWSKIEGO wydawanego przez MCKAiPG Stacja Kultury w Świeradowie-Zdroju.

Wybór tekstów, redakcja i skład - Joanna Krajewska

Patriotyczne obchody majowe

Początek maja tradycyjnie minął patriotycznie w Świeradowie-Zdroju - jak i w całym naszym kraju - pod kolorami biało-czerwonymi. Rozpoczęliśmy uroczystości 2 maja Dniem Flagi, potem uczciliśmy Święto Konstytucji 3 Maja i Narodowy Dzień Zwycięstwa - 79. rocznicę zakończenia II wojny światowej, którą obchodziliśmy 8 maja

3 maja 2024 r. w Kościele Parafii Rzymskokatolickiej pw. Świętego Józefa Oblubieńca NMP w Świeradowie-Zdroju odbyła się msza święta z okazji upamiętniania rocznicy uchwalenia Konstytucji Rzeczypospolitej Obojga Narodów. W wydarzeniu udział wzięły sztandary: Związku Kombatanów RP i Byłych Więźniów Politycznych oraz Związku Sybiraków Koło nr 15 w Świeradowie-Zdroju, godnie niesione przez młodzież z naszego Miejskiego Zespołu Szkół – za co serdecznie dziękujemy, Ochotniczej Straży Pożarnej, Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej, Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Marii Skłodowskiej-Curie, Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Jana Pawła II, byłego Gimnazjum im. Ratowników Górskich w Świeradowie-Zdroju oraz przedstawicieli ZHP Hufca Lubań.

W środę 8 maja obchodziliśmy 79. rocznicę zakończenia II Wojny Światowej i bezwzględnej kapitulacji III Rzeszy Niemieckiej. Organizatorem było Miejskie Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy Stacja Kultury w Świeradowie-Zdroju. Uroczystości rozpoczęły się w naszym mieście o godz. 13:00 pod obeliskiem na ul. Piłsudskiego. Obchody zainaugurowano odśpiewaniem hymnu państwowego. Następnie przedstawiciele władz państwowych oraz uczestnicy uroczystości oddali hołd polskim żołnierzom i obywatelom, którzy stracili życie podczas największego konfliktu zbrojnego w historii świata.

W wydarzeniu udział wzięły oczywiście sztandary przedstawicieli miejscowych organizacji i szkół. Uroczystość poprowadziła Pani Teresa Fierkowicz, a Pani Burmistrz Edyta Wilczacka wygłosiła wzruszające przemówienie. Całą uroczystość uświetniły występy uczennic Justyny Marcinowskiej i Marcela Kępińskiego z Miejskiego Zespołu Szkół w Świeradowie-Zdroju, za co bardzo dziękujemy. Dziękujemy także Młodzieżowej Drużynie Pożarniczej i ich opiekunom za wystawienie warty przy obelisku.

Kwiaty pod obeliskiem tego dnia złożone zostały przez następujące delegacje Miasta Świeradowa-Zdroju – Panią Burmistrz Edytę Wilczacką, przedstawicielką Miejskiego Centrum Kultury Aktywności i Promocji Gminy Stacja Kultury w Świeradowie-Zdroju

Panią Dianę Słupską wraz z Zespołem SYNTONIA, działającym przy naszym centrum kultury, Związku Sybiraków – Koła nr 15 w Świeradowie-Zdroju z Panią Prezes Eugeniom Kuderą, Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów - Hulaszczy Mieczysławę, Miejskiego Zespołu Szkół nr 1 w Świeradowie-Zdroju - Dyrektora Renata Simińska wraz z delegacją Samorządu Uczniowskiego, Szkoły Podstawowej nr 2 w Świeradowie-Zdroju z Dyrektorem Małgorzatą Gettner, Przedszkola Miejskiego w Świeradowie-Zdroju - Dyrektora Małgorzatę Dzik, Stowarzyszenia Izerskiego "Aktywni Razem", Stowarzyszenie Kreatywni i Aktywni Świeradów-Zdrój, Straży Pożarnej z Prezesem Tadeuszem Baką, Policji - Aspiranta Sztabowy Przemysław Szostek – Zastępcą komendanta komisariatu w Leśnej. Kwiaty złożone zostały także na Mogile Zbiorowej Ofiar Faszyzmu 1939-1945, która znajduje się na naszym Cmentarzu Komunalnym.

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim, którzy wraz z nami osobiście włączyli się w te ważne dla Polski uroczystości.

Diana Słupska
Stacja Kultury

Spotkanie autorskie z Anną Szczypczyńską

13.06 (czwartek) | godz. 17:00

Stacja Kultury,
ulica Dworcowa 1
Świeradów-Zdrój

Spotkanie
poprowadzi:
Arkadiusz Lipin

Szklarska Poręba

GÓRY IZERSKIE

RADIO WRÓCLAW KULTURA

ram

lubimyczytać

BOSKIE KAROLSKIE

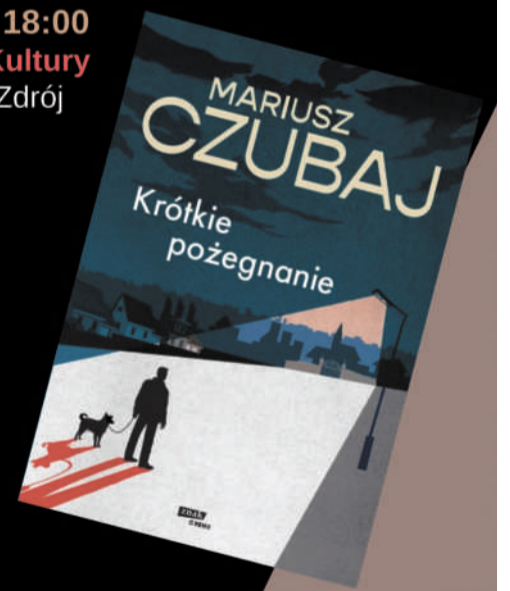
LU NA

SPOTKANIE AUTORSKIE Z Mariuszem Czubaem

PROMUJĄCE NOWĄ KSIĄŻKĘ "KRÓTKIE POŻEGNANIE"

1 czerwca (sobota), godz. 18:00
galeria w podziemiach Stacji Kultury
ul. Dworcowa 1, Świeradów-Zdrój

foto: Marta Machej

spotkanie poprowadzi

Marcin Świetlicki

poeta, powieściopisarz,
wokalista wielu zespołów

Organizator i sponsor:

Partnerzy
wydarzenia:

KĄCIK OGRODNICZY

Koniec maja i czerwiec to czas, w którym kwitną rododendrony inaczej zwane różanecznikami oraz azalie. W tym roku ze względu na późne przymrozki niestety wiele z nich ucierpiało i nie zachwycają nas swoimi kolorami. Nazwa rododendron pochodzi z języka łacińskiego i stanowi połączenie dwóch słów: róża (rhodon) oraz drzewo (dendron). To połączenie świetnie opisuje te majestatyczne rośliny. Jeśli myślimy, że w naszym mieście jest dużo rododendronów, to zdajmy sobie sprawę z faktu, iż znanych jest ponad 1000 gatunków tych roślin oraz prawie 30 000 wyhodowanych na przestrzeni 150 lat odmian. Różnią się one nie tylko kolorystyką kwiatów ale również innymi cechami, takimi jak pokrój krzewu czy siła wzrostu (od kilkucentymetrowych krzewinek poprzez formy epifityczne do silnie rosnących krzewów osiągających ponad 20 m wysokości).

Rododendron jest narodowym kwiatem Nepalu, jego marynowane kwiaty są tam podobno przysmakiem. Jednak jadalne są kwiaty tylko niektórych gatunków. Kwiaty rododendrona mogą być jadalne, ale nie wszystkie gatunki są bezpieczne do spożycia. Jadalne są kwiaty rododendrona japońskiego, mogą one mieć pewne korzyści zdrowotne, ale należy je spożywać umiarkowanie i ostrożnie. Jeśli nie mamy pewności, po prostu zachwycajmy się dostojnymi kwiatami, które, jeśli są odpowiednio posadzone, Potrafią stworzyć naprawdę zjawiskowy widok. Z praktycznych porad pamiętajmy, że jest to roślina, która potrzebuje kwaśnego odczynu ziemi oraz miejsca, w którym będzie osłonięta od mroźnych wiatrów. No i najważniejsza rzecz. Jeśli rododendron ma zachwycać co roku to powinno się zrywać przekwitnięte kwiatostany i nie pozwolić, aby roślina traciła energię na zawiązywanie nasion. Do gatunku rododendron należą też azalie. Różnica jest taka, że azalie są mniejsze i zrzucają na zimę liście, różaneczniki zaś pozostają zimozielone.

Fot. Yola Zamożna

Fot. Yola Zamożna

PORADŹ SIĘ OGRODNIKA

Droga Redakcja Notatnika Świeradowskiego! Uprzejmie proszę o przekazanie mojego zapytania ogrodnikowi Panu Piotrowi Bigusowi. Otrzymałem w prezencie różę w doniczce. Podlewam je, rozrastają się i pięknie kwitną. Zastanawiam się, co powinienem z nimi zrobić dalej? Zaznaczam, że nie posiadam ogrodu – tylko balkon. Czy powinienem je wystawić na zewnątrz? Przesadzić do większej donicy? Czy na zimę znów będzie trzeba schować je do domu? Jak pielęgnować taki podarunek? Będę bardzo wdzięczny za poradę. Myślę, że opublikowana w kąciiku ogrodniczym przyda się i innym. Pozdrawiam. Łukasz K.

ODPOWIEDŹ:

Panie Łukaszu. Różę miniaturową w doniczce będą się bardzo dobrze miały, jeśli trafią do gruntu, lub do dużej donicy na balkonie. Najlepiej posadzić je w miejscu osłoniętym od wiatru i jasnym. Trzeba przygotować dołek większy i głębszy o kilka centymetrów od doniczki. Na dno można nasypać nieco kompostu, lub nawozu o spowolnionym uwalnianiu. Przesadzając różę, należy rozluźnić bryłę korzeniową i obficie podlać. Tak przesadzona róża będzie się prezentowała jeszcze lepiej niż kiedy była w małej doniczce. Późną jesienią, kiedy temperatura spadnie poniżej -3°C, osłaniamy różę gałązkami świerku i pozwalamy odpocząć do wiosny.

Masz pytanie do Piotra Bigusa dotyczące pielęgnacji i uprawy roślin? Wyślij swoje zapytanie na maila: notatnik@swieradowzdroj.pl, a w kolejnych numerach Notatnika Świeradowskiego opublikujemy odpowiedź na nurtujące ogrodnicze pytania.

Piotr Bigus
pasjonat ogrodnictwa i kulinariów

ADMINISTRATOR CMENTARZY KOMUNALNYCH W ŚWIERADOWIE FIRMA „ALMAK”

OFERUJE:

- CAŁODOBOWY TRANSPORT ZMARŁYCH
- POCHÓWKI TRADYCYJNE ORAZ URNOWE
- KREMACJE, EKSHUMACJE
- NAGROBKI GRANITOWE, GROBOWCE
- KOMPLEKSOWĄ OPIEKĘ NAD GROBAMI
- KREDYTOWANIE POGRZEBÓW ZUS, KRUS

BIURO CZYNNE OD 10:00 DO 16:00 NA CMENTARZU PRZY UL. GRUNWALDZKIEJ
TEL. 24 H. 600 291 789 lub 660 114 407

TWOI DZIELNICOWI

mł. asp. Przemysław Kostrzycki tel. 797 306 240
ulice: Asnyka, Bronka Czecha, Dojazdowa, Kardynała Wyszyńskiego, M. Konopnickiej, Konstytucji 3-go Maja, J. Korczaka, Kościelna, Majowa, H. Marusarzówny, Nad Potokiem, Orzeszkowej, Parkowa, Piastowska, Sienkiewicza, M. Skłodowskiej-Curie, Słoneczna, Słowackiego, Spacerowa, Stroma, Strumykowa, Wąska, Wolna, Zamknięta, Zdrojowa, Źródłana, Żeromskiego

asp. szt. Krzysztof Schmidt tel. 797 306 239
ulica: Długa, Główna, Górzysta, Izerska, Klubowa, Krótka, Lwówecka, Łąkowa, Łowiecka, Młyńska, Modrzewiowa, Nadrzeczna, Polna, Rolnicza, Sanatoryjna, Sędziwa, Spadzi-sta, Spokojna, Starowiejska, Strażacka, Sudecka, Szkolna, Wczasowa, Willowa, Wierzbowia, Zacisze, Zakopiańska

st. post. Oskar Snella tel. 514 339 389
ulice: 11-go Listopada, Adama Mickiewicza, Bartosza Głowackiego, Boczna, Bolesława Chrobrego, Bolesława Prusa, Brzozowa, Budowlanych, Cicha, Cmentarna, Dolna, Dworcowa, Dzika, Emilii Plater, Chopina, Gajowa, gen. Józefa Bema, Gołębia, Górska, Graniczna, Grunwaldzka, Jastrzębia, Jaskólcza, Kazimierza Wielkiego, Marszałka Józefa Piłsudskiego, Mikołaja Kopernika, Młodych Techników, Mokra, Myśliwska, Nad Basenem, Nadbrzeżna, Orla, Osiedlowa, Pod Skarpą, Podgórna, Pszczela, Prusa, Ratowników Górskich, Romualda Traugutta, Sępia, Sosnowa, Sowia, Stanisława Moniuszki, Stanisława Wyspiańskiego, Stawowa, Stokowa, Sybiraków, Tadeusza Kościuszki, Wiejska, Wilcza, Wiśniowa, Wł. Jagiełły, Zakopiańska, Zaułek, Zielona, Żabia, Żwirki i Wigury

Rzecznik radzi

POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW

przyjmuje w Starostwie Powiatowym w Lubaniu II piętro, pok. 39

godziny przyjęć interesantów:

poniedziałek, środa, czwartek: 7:30 - 15:30, wtorek: 7.30 - 17.00, piątek: 7:30 - 14:00,
tel. 75 64 64 359, fax 75 64 64 321

e-mail: konsumenci@powiatluban.pl

Kto odpowiada za uszkodzoną przesyłkę w przypadku zakupów przez Internet, sprzedawca czy przewoźnik?

Uszkodzenie przesyłki może być konsekwencją niewłaściwego zabezpieczenia towaru przez nadawcę, może także nastąpić w czasie transportu z winy kuriera, lub z winy pracowników w punktach przeładunkowych. Kupujący wielokrotnie mają dylemat do kogo w takiej sytuacji składać reklamację. Jeżeli kontaktują się ze sprzedawcą w sprawie uszkodzonej przesyłki, zazwyczaj odsyłani są do przewoźnika, co nie do końca jest zgodne z prawem, ponieważ uszkodzoną przesyłkę można reklamować zarówno u sprzedawcy, jak i u przewoźnika

Reklamacja bezpośrednio u kuriera

W przypadku uszkodzenia, które widać przy odbiorze, należy od razu spisać z kurierem protokół szkody. Po spisaniu protokołu należy dodatkowo złożyć reklamację o wypłatę odszkodowania. Na złożenie reklamacji mamy 12 miesięcy od dnia wydania przesyłki. Oczywiście w naszym interesie jest, aby reklamację złożyć niezwłocznie po zauważeniu szkody. Kurier natomiast ma 30 dni na udzielenie odpowiedzi. Jeżeli natomiast wystąpi sytuacja, że przy odbiorze nie było widocznych uszkodzeń opakowania, a zawartość przesyłki była uszkodzona, to w takiej sytuacji jest 7 dni na zgłoszenie szkody i spisanie protokołu. Na nas spoczywa wówczas ciężar udowodnienia, że uszkodzenia powstały podczas transportu. Dlatego dla celów dowodowych przy rozpakowywaniu przesyłki warto zrobić zdjęcia lub nagrać filmik.

Reklamacja u sprzedawcy

Uszkodzoną przesyłkę możemy również reklamować bezpośrednio u sprzedawcy z tytułu niezgodności towaru z umową na podstawie ustawy o prawach konsumenta. Opcja ta może być łatwiejsza w dochodzeniu roszczeń, ponieważ sprzedawca nie może uchylać się od odpowiedzialności nawet wtedy, gdy do uszkodzenia przesyłki doszło z winy profesjonalnego przewoźnika (np. firmy kurierskiej), któremu powierzył dostawę. Oznacza to, iż w przypadku uszkodzenia paczki sprzedawca nie może odesłać nas do firmy kurierskiej. Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy wybraliśmy innego przewoźnika niż dostępny w ofercie u sprzedawcy. Wtedy sprzedawca odpowiada za towar tylko do momentu od-

bioru go przez kuriera i w sytuacji uszkodzenia zostaje nam reklamacja u przewoźnika. Istotne również jest, że sprzedawca nie powinien odrzucić naszej reklamacji w sytuacji, gdy nie został sporządzony protokół szkody. Przepisy ustawy o prawach konsumenta nie zawierają podstawy do odrzucenia reklamacji z takiego powodu. Ponadto wszelkie postanowienia w regulaminach przedsiębiorców prowadzących sprzedaż internetową, które uzależniają rozpatrzenie i uznanie reklamacji z tytułu niezgodności towaru z umową od sporządzenia protokołu z przewoźnikiem kurierskim czy pocztą, są nieważne. Niemniej, stanowczo doradzam zgłaszać szkody do przewoźników kurierskich i pocztowych oraz sporządzać protokoły uszkodzeń, gdyż jest to w interesie konsumenta. Po pierwsze, daje to konsumentowi wybór czy dochodzić uprawnień reklamacyjnych z tytułu niezgodności towaru z umową od sprzedawcy, czy roszczeń odszkodowawczych od przewoźnika. Po drugie, nawet gdy konsument nie chce dochodzić odszkodowania od przewoźnika, sporządzenie protokołu znacznie poprawia jego pozycję na płaszczyźnie dowodowej. Dlatego, gdy konsument zaniecha zgłoszenia szkody i sporządzenia protokołu, sprzedawca może wykorzystać to w sporze przeciwko konsumentowi twierdząc, iż jeśli nie dokonał tych czynności, to należy zakładać, iż otrzymał towar nieuszkodzony. Sprzedawca może nam zarzucić, że uszkodzenie musiało powstać już po odebraniu przesyłki.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż sporządzenie protokołu z kurierem w przypadku otrzymania uszkodzonego produktu jest dla konsumenta po prostu korzystne. Co prawda sprzedawca nie powinien automatycznie odrzucić reklamacji w przypadku nieposiadania protokołu przez konsumenta, jednak dokument ten może znacznie ułatwić konsumentowi dochodzenie jego roszczeń w stosunku do sprzedawcy.

Agnieszka Cichoń

Powiatowy Rzecznik Konsumentów

Notatka z rejsu po Morzu Śródziemnym PZERiI ze Świeradowa-Zdroju

W dniach 28.04.2024 - 06.05.2024 r. grupa Emerytów z PZERiI Koła nr 6 ze Świeradowa-Zdroju popłynęła w rejs po Morzu Śródziemnym statkiem MSC SEA VIEW. Statki MSC Cruiser to skład włoskiego koncernu Mediterranean Shipping Company, jednej z największych linii oceanicznych na świecie. To był nasz już drugi rejs.

Odwiedziliśmy porty we Włoszech, Francji i Hiszpanii.

GENUA – początek rejsu. Plan zakładał zwiedzanie Genui jednak nieprzewidziane okoliczności, skierowały nas do Mediolanu gdzie mogliśmy zobaczyć: kompleks wieżowców Bosco Vericale z rosnącymi na nich ponad 900 drzewami, Galerię Wiktora Emanuela, Pałac rodziny Sforzów (Castello Sforzesco z Xvw) I teatr opery Teatro alla Scala.

LA SPEZIA - tu podzieliliśmy się na dwie grupy:

zwiedzanie **PIZY** czyli Campo dei Miracoli (Pola Cudów), katedry o przepięknej wielopoziomowej fasadzie; spacerowaliśmy obok Bazyliki oraz słynnej Krzywej Wieży, a następnie pojechaliśmy do najstojniejszego kąpieliska VIARREGIO słynącego z szerokich piaszczystych plaż oraz

CINQUE TERRE - to pięć wiosek wpisanych na listę UNESCO przepięknie położonych na urwistym klifie, do których kiedyś prowadziła droga morska, na nadbrzeżu zachwycają

kolorowe kilkupiętrowe kamieniczki, niemal stykające się z wodą, a nad nimi górują położone tarasowo winnice.

CIVITAVECCHIA – port nad morzem Tyreńskim. Stąd pojechaliśmy do Rzymu i Watykanu. Spacerowaliśmy po Rzymie w strugach deszczu, ale widzieliśmy Koloszeum, Forum Romanum, Fontannę di Trevi, Panteon, Plac Navona. Niestety nie udało się nam zwiedzić Bazyliki św. Piotra.

PALMA de MALLORCA – Valdemosie spacerowaliśmy urokliwymi uliczkami śladami gorącego romansu Fryderyka Chopina i George Sand, po starówce miasta obok katedry LaSeu, Parc del Mar, obok Pałacu Almudaina przez wąskie uliczki i patia domów kupieckich.

BARCELONA – Wzgórze MONTJUIC z punktami widokowymi i obiektami olimpijskimi, podziwialiśmy dzieła słynnego architekta Antonia Gaudiego Casa Batlo i Casa Mila, kościół Sagrada Família, Park Guell oraz Las Ramblas najstojniejszą ulicę Barcelony.

CANNES – wspaniała wycieczka do Światowej Stolicy Filmu ze statku łodziami do starożytności. W trakcie spaceru zwiedzaliśmy: Pałac Festiwalowy, który gości największe gwiazdy światowego kina, Aleję gwiazd z odciskami dłoni m.in. Chucka Norrisa, Angeli-

ny Jolie, Andrzeja Wajdy, Sharon Stone czy Johna Travoltę. Spacerowaliśmy słynną promenadą oraz stromymi uliczkami na wzgórze „Le Suquet” ze wspaniałą panoramą Cannes.

GENUA – koniec rejsu. Zadowoleni, wypoczęci, pełni wrażeń wróciliśmy do Świeradowa i planujemy kolejną wyprawę.

Ewa Łuczak
Sekretarz Koła

Czy szkoła może być przyjazna i efektywna zarazem?

Od dwóch lat w świeradowskim Miejskim Zespole Szkół wcielamy w życie pomysły, które od dawna kielkowały w głowach nauczycieli. Cel jest w zasadzie jeden: **budować szkołę, w której wszystkie dzieci będą dobrze się czuły i lubiły do niej przychodzić**. Jak powinna zatem wyglądać taka szkoła? Przede wszystkim musi opierać się na dobrych relacjach. Dzieci, które ufają nauczycielom, czują się w szkole bezpiecznie, odważnie i swobodnie podejmują wysiłek intelektualny. Są otwarte, dociekliwe, nie tylko nie boją się popełniać błędów, ale wiedzą, że to właśnie na błędach uczą się najwięcej. Wyeliminowanie stresu, jaki generowało ocenianie cyfrowe, liczne sprawdziany, kartkówki, przemęczenie uczniów ilością pracy domowej, jaką dziecko musiało wykonać po lekcjach, sprzyja uczeniu się.

Aby zrealizować nasz główny cel wprowadziliśmy liczne zmiany.

W ubiegłym roku zrezygnowaliśmy z dzwonek, aby uczniowie uczyli się punktualności i przejęli odpowiedzialność za swoje funkcjonowanie w szkole. Pomysł okazał się strzałem w dziesiątkę. Dziś wszyscy pilnują czasu, a dźwięk nawołujący do rozpoczęcia lekcji lub przerwy jest nam już zupełnie niepotrzebny. Na korytarzach jest ciszej, spokojniej, co sprzyja także dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Nieustannie poszukujemy nowoczesnych metod i form prowadzenia zajęć umożliwiających efektywną naukę w szkole, zamiast szukania pomocy na rynku korepetycji, który wg szacunków w Polsce jest wart miliardy. Skupiamy się na odejściu od metod podawczych na rzecz pracy metodą projektu. Uczymy pracy zespołowej, która, jak pokazują badania, w dorosłym życiu, jest wysoko cenioną umiejętnością na rynku pracy.

Na wiele miesięcy przed wydaniem rozporządzenia przez MEN, zrezygnowaliśmy z obowiązkowych zadań domowych. Uczniowie mają więcej czasu wolnego, który mogą przeznaczyć np. na odpoczynek lub rozwijanie pasji.

Zminimalizowaliśmy ilość ocen cyfrowych na rzecz rzetelnej informacji zwrotnej (opisowej), która dostarcza pełnej wiedzy na temat postępów dziecka. Pozostawianie jedynie skali stopniowej sprawiało, że dzieci były etykietowane na bardzo dobre, średnie i słabe. A przecież każde dziecko ma w sobie ciekawość świata, chęć uczenia się nowych rzeczy i rozwija się we własnym tempie. A naszym zadaniem, nauczycieli i dorosłych, jest umożliwienie im tego.

Jesteśmy szkołą w procesie co oznacza, że stale szukamy nowych rozwiązań, uczymy się od innych i od siebie nawzajem. Bardzo cenne jest dla nas wsparcie rodziców, którzy początkowo nieufnie podchodzili do zmian, a dziś dzielą się z nami pozytywnymi spostrzeżeniami na temat podejścia i zaangażowania ich dzieci w życie szkolne. Ważne są dla nas także krytyczne opinie, które najczęściej wynikają z niepewności przed nieznanym.

Znacznie wcześniej, bo już ponad 10 lat temu, rozpoczęliśmy proces zmian w przedszkolu. Aby pracować z dziećmi zgonie z ich potrzebami i rozwojem psychofizycznym, wycofaliśmy z przedszkola podręczniki i ćwiczenia, które kupowali rodzice, a wprowadziliśmy karty pracy adekwatne do indywidualnych potrzeb dziecka, przygotowywane przez nauczycielki. Zrezygnowaliśmy z rywalizacji (konkursów) na rzecz przeglądów i wernisaży, umożliwiających naukę autoprezentacji wszystkim dzieciom. Odeszliśmy od porównywania, rezygnując z tablic motywacyjnych. Zaczęliśmy uczyć czytania metodą krakowską, uznając ją za bardziej przyjazną dzieciom.

Dbamy, aby spójność naszych działań od przedszkola do końca szkoły była sprzymierzeńcem w rozwoju dzieci.

Nurt „Budzącej się Szkoły”, którego celem jest propagowanie kultury uczenia się i budowania autentycznych relacji, przynosi korzyści uczniom w wielu przedszkolach i szkołach na różnych szczeblach w całej Polsce. Ta inicjatywa oddolnych zmian jest nam bliska i będziemy ją rozwijać.

Renata Simińska
Dyrektor

„Świeradów-Zdrój - moja Mała Ojczyzna” - projekt w ramach Tygodnia Ziemi

Budzik ekologiczny tyka głośno... Nasza Budząca się Szkoła podjęła się odpowiedzialnego zadania w ramach Tygodnia Ziemi. Celem naszych działań było uświadomienie uczniom, w jak wartościowym zakątku kraju mieszkamy i jak szanować nasz potencjał i zasoby.

Tematyka zajęć była różnorodna, jednak cel przyświecał nam jeden: przekazać nowoczesnymi metodami umiejętności i wiedzę o otaczającym uczniów środowisku. Zachęcić ich do samodzielnego działania: myślenia, czytania, pisanie, tworzenia, formułowania wniosków. Dzieci młodsze pod kierunkiem nauczycielek wykonały kolorowe przepiękne lapbooki z opisami najciekawszych miejsc, zielnikami i folderami. Uczniowie wyklejali i opisali duże i wyraziste osie czasu: z historią naszego miasteczka i osobną oś z historią naszej szkoły.

Po co uczyć się języków obcych? Na to pytanie mogą już odpowiedzieć dziewczyny i chłopaki z klas starszych. Wykorzystali bowiem w praktyce znajomość słownictwa związanego z turystyką i wypoczynkiem. Wykonali w języku angielskim i niemieckim plany miasta i foldery zachęcające obcokrajowców do odwiedzenia naszego kurortu. Na języku polskim z kolei powstały piękne opisy atrakcji turystycznych. Poza tym w ramach plastyki dzieci przedstawiły swoje ulubione miejsca na... kliszy fotograficznej, która teraz zdobi nasze korytarze. Klasy V uczyły się aktywnie angielskiego, tworząc wyszukiwarki wyrazowe w formie fiszek freinetowskich. Na biologii i przyrodzie powstały również propozycje wycieczek po naszych okolicach wraz z kosztorysami i szczegółowymi planami; dla miłośników fauny i flory barwne foldery, w których zaprezentowaliśmy informacje o roślinach i zwierzętach występujących w Górach Izerskich.

Działania przeniesiśmy również w teren, gdzie odbyła się matematyczna gra miejska: klasy V podzielone na grupy samodzielnie układały i rozwiązywały zadania matematyczne. Siódmaki z kolei wyruszyły poza centrum, aby zebrać materiał fotograficzny. Na jego kanwie w grupach uczniowie dociekali przyczyn zachowań zagrażających środowisku, czyli dokonali analizy metodą SWOT oraz rozwiązywali karty krytycznego myślenia. Wnioski posłużyły nam do zredagowania listu otwartego do mieszkańców, w którym apelujemy o zmianę nawyków i troskę o środowisko. List umieściliśmy na tablicach ogłoszeniowych. Można go również przeczytać oraz wysłuchać na stronie szkolnej.

W terenie zbierali też materiały szóstkłasiści, którzy fotografowali urocze zakątki; zdjęcia posłużyły do wykonania prezentacji Moje miejsce na Ziemi w PowerPoint na informatyce.

„Powiedz mi, to zapomnę.
Naucz mnie, to może zapamiętam.
Zaangażuj mnie, to się nauczę.”

Benjamin Franklin

W ostatnim dniu projektu szkolne korytarze zamieniły się w wielką, barwną wystawę. Członkowie koła medialnego, wykorzystując ściankę fotograficzną green screen, uruchomili na szkolnym korytarzu Biuro Podróży, w którym mogliśmy obejrzeć i wyeksponować prace – foldery, oferty i kosztorysy wycieczek - wykonane przy wsparciu nauczycieli podczas tygodnia projektowego.

Wszystkie te działania dały nauczycielom możliwość wykorzystania nowoczesnych metod nauczania; uczniom zaś pozwoliła na kreatywne i samodzielne wykorzystanie wiedzy, umiejętności i rozlicznych talentów. Każdy znalazł dla siebie dziedzinę, w którą mógł się zaangażować. Przed nami jeszcze podsumowanie projektu. Wiemy na pewno, że takie akcje warto powtarzać – dzięki działaniu uczymy się szybciej i efektywniej.

Agnieszka Całko
Nauczyciel

Na początku maja pokazaliśmy, czym jest radosny patriotyzm!

Czuwaj! W Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej 2024.05.02 zorganizowaliśmy zbiórki na Stacji Kultury. Rano spotkaliśmy 99 Drużynę Harcerzy Starszych ISKRA z Hufca Karkonoskiego, która organizowała biwak na terenie Nadleśnictwa Świeradów, korzystając z programu „Zanocuj w Lesie”. Z barwami narodowymi wspólnie odśpiewaliśmy hymn Polski. Dziękujemy Stacji Kultury za słodki poczęstunek.

W nocy harcerze z obydwu drużyn spotkali się na ob-
rządowym Przyrzeczeniu
Harcerskim. Nasza drużyna
powiększyła się o dwóch har-
cerzy. Gratulujemy dh. Janowi
i dh Mateuszowi.

Zaś w piątek 2024.05.03 uczestniczyliśmy w uroczystej Mszy Świętej w intencji za Ojczyznę z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja.

Adam Palbow
7 Świeradowska Drużyna
Harcerska "Leśni"

PZERIi. Spotkanie przy grillu i muzyce na żywo

W dniu 17 maja 2024 r. w „Leopoldówce” odbyło się spotkanie przy grillu z okazji Dnia Inwalidy zorganizowane przez Zarząd Koła nr 6 PZERIi w Świeradowie Zdroju. W spotkaniu licznie uczestniczyli członkowie Koła – 79 osób oraz zaproszeni goście – Pani Burmistrz Edyta Wilczacka.

W części oficjalnej przewodnicząca koła Irena Kojpasz przywitała wszystkich obecnych, życząc wspaniałej zabawy. Pyszny poczęstunek i tańce przy dobrej muzyce sprawiły, że wszystkim uczestnikom dopisywały humory i świetnie się bawili. Współfinansowano ze środków Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój.

Ewa Łuczak
Sekretarz Koła

SERWIS REKLAMOWY

ZAKŁAD POGRZEBOWY SIERGUN

TEL. 603-796-687
508-290-239

- własna chłodnia i sala pożegnań
- transport w kraju i z zagranicy
- oprawa kwiatowa z własnej kwiaciarni
- kosmetyka i kompletna odzież dla Zmarłych

USŁUGA POGRZEBOWA
3 000 ZŁ

(CENA NIE OBEJMUJE KWIATÓW
I OPŁAT CMENTARNYCH)

SWIER NET

ŚWIATŁOWÓD do domu i firmy

W trudnych lokalizacjach wysokowydajna
technologia bezprzewodowa.

Lokalny, zaufany dostawca
usług internetowych.

Usługi najwyższej jakości.

Natychmiastowe wsparcie
naszych klientów.

Wsparcie telewizji
naziemnej DVB-T2.

Info-Tom S.C.
Tomek: 502 258 253
Rafał: 510 041 235
info@swiernet.com

Lepiej się nie dai
Blizzej się nie dai

TKKF KWISA i czerwcowe plany

Tylko dwa razy w czerwcu zobaczymy na Kwisie Arenie naszych seniorów, którzy rywalizują w A klasie II jeleniogórskiej II grupy.

Pierwszy mecz rozegrany zostanie w sobotę **08.06.2024 o godzinie 15:00**, a rywalem będzie zespół Korony Radostów, natomiast w ostatniej 30. kolejce zagramy w niedzielę **23.06.2024 także o godzinie 15:00** z ekipą Cosmosu Radzimów.

Wierzmy, że w meczach tych powiększymy swój dorobek punktowy na wiosnę, bowiem jak wiadomo zespół w przerwie zimowej opuściło aż 8 zawodników, do tego doszły kontuzje, tak więc ekipa Dawida Świdra złożona jest w większości z juniorów i wielu piłkarzy stawia dopiero pierwsze kroki w seniorskiej piłce.

W czerwcu czekają nas jeszcze dwa wyjazdowe spotkania: **02.06.2024** w niedzielę o godzinie 15:00 gramy w Chmielieniu z miejscową Chmielanką, natomiast na **16.06.2024** roku na godzinę 15:00 zaplanowane jest wyjazdowe spotkanie z Błękitnymi Studniska Dolne.

Przypominamy, że godziny spotkań mogą ulec zmianie, dlatego zapraszamy na naszą facebookową stronę, gdzie wszelkie informacje podajemy na bieżąco.

Krzysztof Schmidt
Wiceprezes Zarządu
TKKF Ognisko KWISA Świeradów-Zdrój

Wiosna u Frogsów

Kwiecień i maj to czas, kiedy nasi narciarze powoli zapominają o śniegu i zimie. Zawodnicy zdają do klubu sprzęt, który otrzymali jesienią. Teraz trenerzy muszą zabezpieczyć odpowiednio narty, żeby mogły służyć w następnym sezonie.

Ale to, że w Górach Izerskich zagościła wiosna, nie znaczy, że Frogsy próżnują! Nową twarzą w kadrze trenerskiej jest Adam Trudziński, który wszedł w tę rolę z dużą energią, zaangażowaniem i wieloma ciekawymi pomysłami. Dba by każde zajęcia były urozmaicone i rozwijały naszych młodych zawodników. Trener Adam chce by młodzież, poprawiając swoją kondycję, poznała najbliższą okolicę naszego uzdrowiska. A cóż może służyć temu lepiej niż wycieczka na Sępią Górę. Wszyscy jesteśmy ciekawi kolejnych zajęć.

Już wiemy, że kolejne zwody odbędą się jeszcze w czerwcu, tuż przed wakacjami. Będzie to tradycyjny Letni Challenge Narciarski w Karpaczu. To doskonała okazja do zmierzenia się z rówieśnikami z innych dolnośląskich klubów narciarskich w konkurencjach wymagających sprawności ogólnej. Ale przede wszystkim można porównać swoje wyniki sprzed roku z tymi obecnymi.

Współfinansowano ze środków funduszu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Współfinansowano ze środków budżetu Miasta Świeradów-Zdrój.

Marek Różycki
Klub FROGS SKI&SUN Świeradów-Zdrój

WAŻNE NUMERY TELEFONÓW

Od 23 czerwca 2021 r. do 22 czerwca 2024 r. na mocy decyzji dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z 27 maja 2021 ceny wody i ścieków uległy zmianom i wynoszą: woda 4,86 zł/m³, ścieki - 5,40 zł/m³. Natomiast stała opłata abonamentowa wynosi 5,40 zł za miesiąc.

W wypadkach nagłych awarii sieci wodno-kanalizacyjnej można dzwonić pod nr tel. 512 243 901.

ODBIÓR ODPADÓW WIELKOGABARYTOWYCH

Odbiór odpadów wielkogabarytowych należy zgłaszać telefonicznie do pracowników Urzędu Miasta pod nr **75 78 17 601**. Odpady zostaną odebrane do 3 dni roboczych po dokonaniu zgłoszenia.

Na PSZOK mieszkańcy oddają (dostarczają we własnym zakresie): zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, zużyte opony, przeterminowane leki, inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe.

PSZOK jest czynny w soboty w godz. 10:00 - 16:00.

W SPRAWACH, TAKICH JAK:

utilizacja padłych zwierząt z terenu miasta (sarny, lisy, jelenie itp.) potracone, ale żywe zwierzęta, wyłapywanie bezpańskich psów, prosimy zwracać się do pracowników Urzędu Miasta:

tel. 75 78 16 343

HARMONOGRAM ODBIORU ODPADÓW KOMUNALNYCH NA TERENIE GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

CZERWIEC 2024

	PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK
ZMIESZANE sektor I, II, III	3, 10, 17, 24				
ZMIESZANE sektor IV					7, 14, 21, 28
TWORZYWA SZTUCZNE, METAL, OPAKOWANIA WIELOMATERIAŁOWE			12, 26		
SZKŁO		4, 18			
PAPIER I TEKSTURA			5, 19		
BIOODPADY				6, 13, 20, 27	

Aktualne harmonogramy odbioru odpadów komunalnych na stronie: bip.umswieradowzdroj.nv.pl
Zakładka: Gospodarka Odpadami

CENNIK ZAMIESZCZANIA REKLAM W „NOTATNIKU ŚWIERADOWSKIM” WAŻNY OD 01.01.2022 R.

Moduł/forma	Cena za 1 emisję	Cena za 3 emisje
1 strona (w numerze udostępniamy tylko 1 stronę)	600,00 zł	1 350,00 zł
1/2 strony - 255 x 175 mm	360,00 zł	918,00 zł
1/4 strony - 175 x 125 mm	180,00 zł	459,00 zł
1/8 strony 125 x 85 mm	96,00 zł	244,80 zł
1/16 strony - 85 x 60 mm	60,00 zł	153,00 zł
Włożenie gotowej wkładki do gazety	500,00 zł	-

Podane kwoty są cenami brutto, BONIFIKATA: za 3 emisje – 15 %

Jak wykupić reklamę w „Notatniku Świeradowskim”?

- Gotową reklamę WYŁĄCZNIE W FORMIE PLIKU GRAFICZNEGO (zgodnie z podanymi w cenniku wymiarami) prosimy wysłać na adres: notatnik@swieradowzdroj.pl najpóźniej do dnia 15. każdego miesiąca.
 - Należność za umieszczenie reklamy należy wpłacić na konto Miejskiego Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy Stacja Kultury – Santander Bank Polski nr 21 1090 1997 0000 0001 4222 7909 – przed emisją reklamy. W treści przelewu należy wpisać koniecznie numer NIP, nazwę i adres firmy, w celu wystawienia faktury.
 - Warunkiem ukazania się reklamy jest dostarczenie potwierdzenia wpłaty. Można je wysłać za pośrednictwem poczty e-mail na adres: it@swieradowzdroj.pl – lub dostarczyć osobiście do Stacji Kultury, ul. Dworcowa 1. Faktura zostanie wystawiona w ciągu 7 dni od dokonania wpłaty.
- Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam oraz może odmówić zamieszczenia reklamy, jeśli jej treść lub forma pozostają w sprzeczności z prawem, linią programową i charakterem mediów, należących do wydawcy.

